Nechceme rozvrat v priamom prenose

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a ďalšie samosprávne organizácie združené v Rade poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv SR reagovali na zverejnené informácie o spôsobe presunu finančných prostriedkov z prvého do druhého piliera Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Medializované plány rezortného ministerstva o presune 15% finančných zdrojov z 1. do 2. piliera a to ešte v tomto roku, ktoré 28. mája 2020 priniesol portál polnoinfo.sk, prijali poľnohospodári s obrovským rozčarovaním.

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho 28. mája pred novinármi na mimoriadnom brífingu uviedol, že sa odmieta pozerať na rozvrat slovenského poľnohospodárstva v priamom prenose. Podporiť jeho vyjadrenia prišli viacerí poľnohospodári, ktorí narýchlo pricestovali do Bratislavy priamo pred Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na Dobrovičovej ulici.

„S obrovským znepokojením sme prijali tieto informácie. Vyzývame rezortné ministerstvo, aby materiál stiahlo z rokovania a v žiadnom prípade ho v tomto znení neposielalo do Bruselu. Skrátenie priamych platieb by znamenal rozvrat poľnohospodárstva v priamom prenose. Prinieslo by to prepúšťanie v regiónoch, obrovskú nestabilitu na vidieku, ešte nižšiu potravinovú sebestačnosť, postihlo by to hlavne tých, ktorí chovajú zvieratá, pestujú špeciálnu rastlinnú výrobu a zamestnávajú ľudí na vidieku,“ uviedol predseda SPPK Emil Macho.

Priamymi platbami sa podporuje aj produkcia prostredníctvom viazaných platieb. Návrh, o ktorom aktuálne v deň tlačového brífingu (28. mája) rokovalo ministerstvo pôdohospodárstva, by však zobral výraznú časť peňazí všetkým v rámci prvého piliera – teda aj malým poľnohospodárom, veľkým podnikom. Podľa Emila Macha ak chýbajú peniaze v druhom pilieri, mala by sa k tomu zodpovedne postaviť aj vláda SR a mala by druhý pilier dofinancovať.

Čo sa chce podporiť

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a ani ďalšie poľnohospodárske samosprávy združené v Rade poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv nemajú informácie o tom, na čo presne by išli škrtnuté finančné prostriedky z 1. piliera, pokiaľ by návrh prešiel vo vedení ministerstva.Predseda Macho hovorí o neprebádaných vodách.

Svoj nesúhlas s presúvaním prostriedkov z prvého do druhého piliera prišlo pred budovu ministerstva vyjadriť niekoľko dlhoročných poľnohospodárov

„Podľa našich informácií majú ísť peniaze z 1. piliera do 2. piliera napríklad na agrolesnícke systémy. To je pre nás hranica, cez ktorú nechcem ísť. Nikto si to neuvedomuje, že sa ide siahnuť na najcitlivejšie oblasti poľnohospodárstva. Neberme žobrákovi poslednú palicu,“ vyzval pred novinármi ministerstvo Emil Macho.

A čo ďalšie podpory

Poľnohospodárom prekáža aj fakt, že nepoznajú ani osud ďalšieho zdroja financovania pre rok 2020 – tentokrát prostredníctvom štátneho rozpočtu. Nie sú známe informácie, či bude v roku 2020 pokračovať podpora prostredníctvom zelenej nafty, ak áno, tak v akej výške. Nevedia ani to, akých ďalších opatrení sa bude týkať tohtoročná štátna pomoc.

V súčasnom stave a pri medializovaných informáciách o presune finančných zdrojov medzi piliermi je reálne ohrozená ziskovosť poľnohospodárskych podnikov.

Skutočná diskusia

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a ďalšie poľnohospodárske samosprávy združené v Rade poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv žiadajú od ministra Jána

Mičovského konštruktívnu diskusiu na tak zásadnú tému, akou je zmena financovania v Spoločnej poľnohospodárskej politike. Súbežne s diskusiou chcú vidieť aj odbornú analýzu, ktorá popíše presné dopady na poľnohospodársku produkciu na Slovensku.

Len dva dni pred zverejnenými informáciami totiž rokovala Rada poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv s vedením Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Išlo o prvé oficiálne spoločné stretnutie predstaviteľov Rady s ministrom Jánom Mičovským a oboma štátnymi tajomníkmi Martinom Feckom a Samuelom Vlčanom. Počas rokovania nepadla žiadna zmienka o pripravovanom návrhu zmeniť spôsob financovania poľnohospodárstva.

O tak zásadnej novinke sa poľnohospodári dozvedeli len z webu doslova z noci na ráno. o to väčší šok a rozčarovanie to spôsobilo. Poľnohospodári zhodnotili návrh ako červenú čiaru, od ktorej sa chcú dištancovať a s ktorou zásadne nesúhlasia.

Predseda SPPK Emil Macho opätovne volá po skutočnej diskusii ministerstva so skutočnými poľnohospodármi. *„Konečne si treba sadnúť za jeden stôl a baviť sa o faktoch s reálnymi poľnohospodármi a prestať s romantickou predstavou o slovenskom poľnohospodárstve v roku 2020. Reálni poľnohospodári sú z toho zdesení. Nervozita sa šíri naprieč celým Slovenskom,“* dodal Emil Macho.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR dostalo ešte pred mesiacom od Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory návrh, aby sa zmenilo financovanie v Spoločnej poľnohospodárskej politike, ale v rámci prvého piliera. Požiadavka bola stiahnuť časť financií z obálky jednotných platieb na plochu a peniaze dať na viazané platby – teda na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu. Týmto spôsobom by sa znížila plošná podpora a navýšili sa viazané platby – teda citlivé komodity - z terajších 15% na 25%. Išlo by teda o presuny, ale len v rámci prvého piliera. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora chcela, aby o tomto návrhu diskutovalo ministerstvo priamo v Bruseli. Európska komisia totiž túto zmenu umožnila ako priamu reakciu na koronakrízu a zmiernenie jej následkov na agropotravinársky sektor.

Reakcia rezortného ministerstva

"*K tejto téme momentálne prebiehajú na ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka odborné vnútrorezortné rokovania. Zatiaľ je preto priskoro sa k tomu vyjadrovať,*" uviedol pre TASR hovorca MPRV SR Vladimír Machalík.

Pozrite si záznam z tlačového brífingu pred budovou ministerstva pôdohospodárstva

Reakcia Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska

Kritické a rozhorčené názory poľnohospodárov na možný presun finančných prostriedkov medzi piliermi nenechali na seba dlho čakať.

Predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska Róbert Kovács poslal list ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Jánovi Mičovskému. Publikujeme ho v mierne skrátenej verzii.

Vážený pán minister,

so znepokojením som si prečítal článok na webovej stránke „poľnoinfo.sk“, v ktorom sa uvádza, že vedenie Vášho ministerstva 28. mája rokovalo o presune finančných prostriedkov z prvého do druhého piliera vo výške 15 %, čo by malo drastický dopad na očakávane a plánované platby pre poľnohospodársku prvovýrobu už v roku 2020.

Ak by sa tak však stalo, nastalo by obrovské spochybnenie finančnej solventnosti takmer všetkých poľnohospodárov, pretože drvivá väčšina z nás čerpá od komerčných bánk zálohovo úvery na priame platby. Banky by mohli okamžite začať tlačiť na poľnohospodárov, aby predčasne splatili časť načerpaných úverov.

V článku (polnoinfo.sk) sa tiež uvádza, že má dôjsť k poklesu podpory pestovania cukrovej repy pod 300 €/ha.

Vážený pán minister, pri našom osobnom rokovaní dňa 18.5.2020 ste nás ubezpečili, že cukrová repa a cukor bude jednou z priorít Vášho rezortu s cieľom zvýšiť sebestačnosť slovenských potravín. Ak by však platby na pestovanie cukrovej repy klesli pod hore uvedenú úroveň, tak na budúci rok môžeme zavrieť obidva cukrovary, pretože nikto z pestovateľov už repu za týchto podmienok nezaseje.

Vážený pán minister, úprimne verím, že chcete naplniť cieľ sebestačnosti. Avšak najefektívnejší spôsob, ako podporiť ktorýkoľvek vybraný sektor, je preniesť financie z druhého do prvého piliera a zvýšiť percento viazaných platieb na konkrétny sektor a nie naopak.

Možnosti podpory konkrétnych sektorov z druhého piliera sú veľmi limitované a obmedzované Bruselom a pre cukrovú repu fakticky nemožné. Aj preto ako dôkaz sa stačí pozrieť ako dopadlo zeleninárstvo, ktoré je fakticky na dne.

Vážený pán minister, dovoľujem si Vás týmto naliehavo požiadať aby ste pre rok 2020 nepristupovali k žiadnemu nepopulárnemu kroku bez hlbšej analýzy všetkých súvislostí a pre rozhodnutie pre roky 2021 – 2027 urobili až po vážnej analýze a po konzultácií so samosprávami a zväzmi.

S úctou,

Ing. Robert Kovács
predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska